بین الملل

طرح قریب‌الوقوع چین و پاکستان درباره منطقه

مخنگوی وزارت خارجه پاکستان از ارائه یک ابتکار عمل مشترک ۵ ماده‌ای با همکاری اسلام‌آباد و پکن درباره منطقه خبر داد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، اسلام‌آباد و پکن در آستانه سفر نخست‌وزیر پاکستان به چین، از یک طرح مشترک ۵ ماده‌ای برای توقف درگیری‌ها در خاورمیانه رونمایی کردند. همزمان با رایزنی‌های فشرده میان مقامات ایران و پاکستان و تبادل پیام میان تهران و اسلام‌آباد، طاهر اندرابی سخنگوی وزارت امور خارجه پاکستان اعلام کرد: چین از تلاش‌های اسلام‌آباد برای کاهش تنش‌ها و پایان دادن به جنگ علیه ایران حمایت می‌کند. سخنگوی وزارت خارجه پاکستان به ارائه یک ابتکار عمل مشترک ۵ ماده‌ای با همکاری اسلام‌آباد و پکن برای پیشبرد مسیر تسویه سیاسی اشاره کرد. وی در کنفرانس خبری تصریح کرد: شهباز شریف، نخست‌وزیر پاکستان، از امروز شنبه سفر رسمی خود را به چین آغاز خواهد کرد تا درباره آخرین تحولات این طرح مشترک با هدف پایان دادن به مناقشه در خاورمیانه گفت‌وگو کند. در همین راستا، سفارت پاکستان در تهران گزارش داد: محسن نقوی، وزیر کشور پاکستان، نخست جدیدی را با سید عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، برای بررسی پیشنهادهای مربوط به حل اختلافات موجود، رقم زد کرد است و منافع رسمی نیز در لابه دیدارهای دوجانبه میان دو طرف تأکید دارند. تبادل پیام میان تهران و واشنگتن در چارچوب تلاش برای دستیابی به توافق همچنان ادامه دارد. هرچند رایزنی‌ها درباره مسائل باقی‌مانده هنوز نهایی نشده است، از سوی دیگر، خبرگزاری رویترز به نقل از یک منبع پاکستانی گزارش داد: نگرانی‌ها برای فرایندهای درباره احتمال از دست رفتن صبر ترامپ وجود دارد و به همین دلیل اسلام‌آباد در حال شتاب‌بخشی به روند انتقال پیام‌ها میان تهران و واشنگتن است. سخنگوی وزارت خارجه پاکستان در پاسخ به سوالی درباره سفر فرمانده ارتش این کشور به تهران تصریح کرد: این برازنده اطلاعاتی درباره سفر قریب‌الوقوع او در دست ندارد و هرگونه تحول جدید در زمان خود اعلام خواهد شد.

گفت‌وگوی پوتین و شی درباره اورانیوم غنی‌شده ایران

مخنگوی کرملین گفت روسای جمهور روسیه و چین طی دیدار اخیر درباره ایران، اورانیوم غنی‌شده و برنامه هسته‌ای این کشور گفت‌وگو و رایزنی کردند.

به گزارش زمان به نقل ازاسنا «دمیتری پسکوف» سخنگوی کرملین عصر پنجشنبه گفت: «ولادیمیر پوتین» رئیس‌جمهور روسیه و «شی جین‌پینگ» رئیس‌جمهور چین، در پکن درباره اوضاع و تحولات ایران گفت‌وگو کردند. طبق گزارش خبرگزاری «اسپوتنیک»، پسکوف در پاسخ به این سوال خبرنگاران که آیا در سفر پوتین به چین درباره اوضاع ایران نیز گفت‌وگو شد، گفت: «بله، درباره ایران نیز گفت‌وگو شد، به خصوص در جریان مراسم صرف چای». رئیس‌جمهور روسیه ضمن ابراز رضایت از سفرش به پکن، آن را «آمرمخش» خواند و رئیس‌جمهور چین در مقابل نیز این سفر را «بسیار موفقیت‌آمیز» توصیف کردسخنگوی کاخ کرملین در ادامه در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا رئیس‌جمهور روسیه ایده انتقال اورانیوم غنی‌شده ایران را با رئیس‌جمهور چین در میان گذاشته است یا خیر، به خبرنگاران گفت: «این موضوع را مطرح کرد.» پسکوف افزود که نمی‌تواند در مورد واکنش شی جین‌پینگ به پیشنهاد پوتین در مورد اورانیوم ایران اظهار نظر کند زیرا گفت‌وگوی روسای جمهور روسیه و چین خصوصی بوده است. او گفت که واشنگتن هنوز پیشنهاد روسیه برای پذیرش ذخیره اورانیوم غنی‌شده از ایران را نپذیرفته است. «اسماعیل بقایی» سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران پیشتر در واکنش به مسئله انتقال اورانیوم غنی‌شده به کشوری ثالث اظهار کرد: «به هیچ منظور[!] این یکی از خواسته‌های ایالات متحده است. ایالات متحده چیزهای زیادی می‌خواهد اما سوال این است که چرا ایران باید مواد خود را به کشور دیگری منتقل کند؟ ما به این دلیل است که آنها نگران برنامه هسته‌ای ما هستند؟ اگر آنها واقعا نگران ماهیت برنامه هسته‌ای ایران بودند، چرا تصمیم به خروج از برجام گرفتند؟»

اذعان تل آویو به ضربه‌های مهلک موشکی ایران

تصاویر ماهواره‌ای جدید آسیب دیدن دو نقطه در پایگاه هوایی «رامات داوید» را در پی حملات موشکی ایران تأیید می‌کند.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، برای نخستین بار، رسانه‌های اسرائیلی با استناد به تصاویر ماهواره‌ای لذعان کردند که در پی حملات موشکی ایران و پهپادهای حزب‌الله، چندین پایگاه نظامی و استراتژیک ارتش این رژیم از جمله پایگاه‌های هوایی «رامات داوید» و «هوانیم» آسیب دیده‌اند. روزنامه عبری‌زبان «یدیعوت آحارونوت» گزارش داد: تصاویر ماهواره‌ای جدید آسیب دیدن دو نقطه در پایگاه هوایی «رامات داوید» را در پی حملات موشکی ایران تأیید می‌کند. این تصاویر همچنین نشان‌دهنده اصابت احتمالی موشک به یک پایگاه وابسته به «پکان مأموریت‌های ویژه ۸۲۰۰» در نزدیکی صفد و پایگاه هوایی «هوانیم» در حیرحای نقب است. علاوه بر این، تصاویر مذکور از وقوع یک آتش‌سوزی گسترده در پایگاه نظامی «تلشمشم» در دهم مارس گذشته یعنی دقیقاً همان روزی که حزب‌الله لبنان رسماً مسئولیت حمله پهپادی به این مقر را بر عهده گرفته بود، حکایت دارد. خبرنگار شبکه عربی فرانس تصریح کرد ارزیابی‌های یدیعوت آحارونوت نشان می‌دهد میزان خسارات وارده به تأسیسات نظامی اسرائیل در پایگاه‌های گوناگون دارای شدت و ضعف است.

"زمان » از سه نکته کلیدی در روند مذاکرات گزارش می دهد:

شفافیت، توقف سیاست تهدید، تضمین حاکمیت بر هرمز

با بالا گرفتن گمانه‌زنی‌ها درباره احتمال ازسرگیری مذاکرات میان ایران و آمریکا نمایندگان مجلس با تأکید بر لزوم شفافیت در مفاد هرگونه توافق و رد مذاکره در سایه تهدید نظامی، بر این نکته تاکید دارند که؛ مذاکره تنها زمانی معنا پیدا می‌کند که دستاوردهای میدانی به نتایج ملموس در میز مذاکره تبدیل شده و حاکمیت ایران بر تنگه هرمز نیز به‌عنوان یکی از خطوط قرمز راهبردی کشور به‌طور صریح تضمین شود.

به گزارش محیوبه بیدگلی خبرنگار

زمان- در حالی که تحولات اخیر در منطقه و گمانه‌زنی‌ها پیرامون ازسرگیری مذاکرات میان ایران و تغرب بالا گرفته است، تردیدها درباره اصالت و خروجی این گفت‌وگوها به کانون بحث‌های سیاسی تبدیل شده است. مقامات پارلمانی کشور با رویکردی انتقادی نسبت به رفتارهای متناقض واشنگتن، بر این باورند که؛ نمی‌توان همزمان با آرایش جنگی و تهدیدهای نظامی، داعیه مذاکره داشت. این گزارش با بررسی دیدگاه‌های اعضای کمیسیون امنیت ملی و اصل ۹۰ مجلس، به واکاوی شروط ایران برای گفت‌وگو، خط قرمزهای راهبردی و واقعیت‌های ژئوپلیتیک تنگه هرمز می‌پردازد.

در همین زمینه نجابت، دبیر کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس، با اشاره به تحولات اخیر و برخی گمانه‌زنی‌ها درباره مذاکرات احتمالی می گوید؛ اگر آنچه رخ داده یک شکست تمام‌عیار نباشد، تاریخی و سنگین بوده باشد که شواهد چندین برداشتی را تقویت می‌کند . طبیعتاً انتظار داریم در حافظه سیاسی کشور ممنا و اثر مشخصی داشته باشد؛ به‌گونه‌ای که تبعات پیروزی ما در میدان و میز مذاکره نیز به دستبود تبدیل شود وی تأکید می کند؛اگر قرار است مذاکره‌ای انجام شود،باید مفاد و بندهای اصلی آن با شفافیت برای مردم تشریح شده تا جامعه بداند چه پیامی داده شده و نتیجه گفت‌وگوها چه بوده است. اگر طرف مقابل اعلام می‌کند برخی موارد را نمی‌پذیرد، روشن است که در متن گفت‌وگوها و رایزنی‌ها،پای وجود داشته و این مسائل باید صادقانه با افکار عمومی در میان گذاشته شود. دبیر کمیسیون امنیت ملی بر این باور است؛ طبق مفادی که در بیانیه مطرح شده، چند نکته اساسی وجود دارد،نخستین موضوع تعیین تکلیف روشن درباره اصل عدم تجاوز است. ما به دنبال تکرار تجربه‌های تلخ گذشته نیستیم؛ همان‌گونه که شهید لاریجانی نیز سال‌ها پیش هشدار داده بود که در مقطعی استیارانی از ما گرفته شد و در مقابل وعده‌هایی دادند که بعدها دیدیم نوعی فریب بوده است. تجارت ادامه می دهد؛ از منظر دیپلماتیک هر طرحی که مطرح می‌شود باید به نتایج مشخص و قابل اتکا منجر شود.در شروط ایران به موضوعی بسیار مهم اشاره شده و آن استمرار کنترل ایران بر تنگه هرمز است،واقعیت ما در این باره کاملا روشن است؛ هر طرح یا توافقی که در آن استمرار کنترل جمهوری اسلامی ایران بر تنگه هرمز به صراحت تضمین نشود یا تصمیم‌گیری درباره آن به مراحل بعدی موکول شود، از نظر ما قابل پذیرش نخواهد بود. اما در ادامه عملی قالبی کابری تصریح کرد: نگاهمان به این موضوع تغیر از شرایط عادی است هر چند در شرایط عادی زندگی نیز این مساله به عنوان یک از عناصر اصلی، اهمیت خاص خود را دارد وی گفت: آموزه‌های قرآنی به ما فرمان می‌دهند که مصداق برجسته تقوای الهی را در زندگی‌مان به هر شکل ممکن و به بهترین شکل رعایت کنیم. از یک سو، مبلی قرآنی به ما می‌گویند: "اَلمال مال الله" یعنی هرچه داریم، مال خداست و امانتی در دست ماست. بنابراین، آنچه را که داریم، باید بر اساس نگاه صاحب امانت، یعنی بر اساس رضای او و طبق فرموده "وما جعلکم مستخلفین". یعنی جانشینی حق تبارک و تعالی، مصرف کنیم. آنچه در اختیار شماست، به خلافت و جانشینی از اراده الهی و رضای الهی در آن‌ها تصرف کنید. خطیب این هفته نماز جمعه تهران ادامه داد: به این ترتیب، هم ما بدون استثنا امانت‌دار هستیم و مالک اصلی خداست؛ این امانت چند روزی دست ماست. این‌گونه است که نگاه انسان مؤمن در ارتباط با آنچه در اختیار دارد، تغییر می کند. حاج علی اکبری افزود: نکته دوم، در منظر قرآن کریم این است که هرچه در اختیار شماست، از مواهب، دارایی‌ها، امکانات، استعدادها و هرچه که هست، "نعمت" است. که تداوم نعمت‌ها، نیازمند شکر است. شکر، انواع و اقسام آنچه خداوند هوا، زیست، درخت، انواع و اقسام آنچه خداوند جویی صرفا یک توصیه اخلاقی و یک فضیلت شخصی محسوب نمی شود بلکه یک فریضه دینی و یک ضرورت راهبردی برای ملت ایران و حفظ نظام و تأمید کردن دشمنان و عبور از چالش ها است. حاج علی اکبری تصریح کرد: نگاهمان به این موضوع تغیر از شرایط عادی است هر چند در شرایط عادی زندگی نیز این مساله به عنوان یک از عناصر اصلی، اهمیت خاص خود را دارد وی گفت: آموزه‌های قرآنی به ما فرمان می‌دهند که مصداق برجسته تقوای الهی را در زندگی‌مان به هر شکل ممکن و به بهترین شکل رعایت کنیم. از یک سو، مبلی قرآنی به ما می‌گویند: "اَلمال مال الله" یعنی هرچه داریم، مال خداست و امانتی در دست ماست. بنابراین، آنچه را که داریم، باید بر اساس نگاه صاحب امانت، یعنی بر اساس رضای او و طبق فرموده "وما جعلکم مستخلفین". یعنی جانشینی حق تبارک و تعالی، مصرف کنیم. آنچه در اختیار شماست، به خلافت و جانشینی از اراده الهی و رضای الهی در آن‌ها تصرف کنید. خطیب این هفته نماز جمعه تهران ادامه داد: به این ترتیب، هم ما بدون استثنا امانت‌دار هستیم و مالک اصلی خداست؛ این امانت چند روزی دست ماست. این‌گونه است که نگاه انسان مؤمن در ارتباط با آنچه در اختیار دارد، تغییر می کند. حاج علی اکبری افزود: نکته دوم، در منظر قرآن کریم این است که هرچه در اختیار شماست، از مواهب، دارایی‌ها، امکانات، استعدادها و هرچه که هست، "نعمت" است. که تداوم نعمت‌ها، نیازمند شکر است. شکر، انواع و اقسام آنچه خداوند را ایفا کنند، باید نشانه‌های عملی از کاهش تنش مشاهده شود. وی تأکید می کند؛ تداوم فشارها و نمایش قدرت نظامی در کنار ادعای تمایل به مذاکره با یکدیگر سازگار نیست و تا زمانی که نشانه‌ای از عقب‌نشینی از سیاست تهدید و فشار دیده نشود، مذاکره برای ایران معنا و مفهوم واقعی نخواهد داشت. اما در همین راستا دوستعلی، عضو کمیسیون اصل نود مجلس نیز محاصره دریایی تنگه هرمز به دلیل ثبات گسترده برای اقتصاد جهانی، عملا امکان اجرایی شدن ندارد به گفته وی، تنگه هرمز یکی از مهم‌ترین و پرتردد‌ترین مسیرهای دریایی جهان است و هرگونه اختلال در آن می‌تواند ثبات گسترده‌ای برای تجارت و بازارهای جهانی به همراه داشته باشد.از نگاه وی؛ چنین اقدامی می‌تواند تنش‌های منطقه‌ای را به بحرانی جهانی تبدیل کند؛ موضوعی که بسیاری از قدرت‌های اقتصادی جهان حاضر به پذیرش هزینه‌های آن نیستند. نماینده مردم راور و کرمان همچنین به نقش بنادر فعال منطقه در تبادل کالا اشاره کرده و می گوید؛ محروم کردن ایران از ظرفیت‌های دریایی با واکنش متقابل همراه خواهد بود و نتیجه چنین اقدامی ذنها محدود به یک کشور نخواهد ماند و کل منطقه و حتی اقتصاد جهانی را با اختلال جدی روبه‌رو می‌کند. دوستعلی در ادامه با اشاره به موقعیت ژئوپلیتیکی ایران تأکید کرد که؛ بخش مهمی از تجارت میان کشورهای آسیایی از این منطقه عبور می‌کند و هرگونه ناامنی در آن می‌تواند موجی از تورم و بی‌ثباتی اقتصادی در سطح جهانی ایجاد کند. وی همچنین یادآور می شود که؛ ایران تنها متکی به مسیرهای دریایی نیست و با داشتن مرزهای گسترده زمینی و دریایی، ظرفیت‌های متنوعی برای تجارت و ارتباطات اقتصادی در اختیار دارد. دوستعلی در پایان با اشاره به وابستگی اقتصاد جهانی به تنگه هرمز، این مسیر را یکی از نقاط کلیدی در مبادلات انرژی و تجارت جهان دانسته و خاطرنشان می کند؛ تهدید به محاصره دریایی بیشتر جنبه تبلیغاتی و فشار روانی دارد. چنین اقداماتی نه از نظر حقوقی توجیه‌پذیر است و نه از نظر عملیاتی قابل تحقق و در نهایت هزینه‌های سنگینی برای علملان آن به همراه خواهد داشت؛امریکایی همانا از یک طرف دم از مذاکره می زنند از طرف دیگر تهدید می کنند و رویکردی دوگانه دارند.جمهوری اسلامی ایران به هیچ وجه با تهدید به دیپلماسی فشار تن نخواهد داد.

در نهایت برآیند اظهارات نمایندگان مجلس حاکی از شکل‌گیری موضعی واحد در برابر آنچه دیپلماسی فشار خوانده می‌شود. است. از نگاه نمایندگان پارلمان، مذاکره، حتی زمانی ممنا و کارکرد واقعی خواهد داشت که دستاوردهای میدانی به نتایج ملموس در میز گفت‌وگو تبدیل شده و رویکرد دوگانه و متناقض طرف مقابل کنار گذاشته شود. بر اساس تحلیل‌های مطرح‌شده، هرگونه توافق احتمالی در پرونده ای دو مؤلفه اساسی استوار خواهد بود: نخست، شفافیت کامل درباره مفاد توافق و تعهدات طرفین برای آگاهی افکار عمومی و جلوگیری از تکرار تجربه‌های تلخ گذشته؛ و دوم، تضمین صریح و تغیرقابل تفسیر از استمرار حاکمیت ایران بر تنگه هرمز به‌عنوان یکی از خطوط قرمز راهبردی کشور.نمایندگان همچنین تأکید دارند که تهدیدهای نظامی و طرح سناریوی محاصره دریایی بیش از آنکه قابلیت اجرایی داشته باشد، کارکردی تبلیغاتی و روانی دارد؛ اقدامی که نه از منظر حقوق بین‌الملل قابل دفاع است و نه با منطق اقتصاد جهانی سازگار، به باور آنان، استمرار چنین رویکردی نه‌تنها کمکی به پیشبرد مذاکرات نمی‌کند، بلکه بر پیچیدگی معادلات منطقه‌ای نیز خواهد افزود.

gmail.@Mojgan.bidaki۸۸
com

دشمن پس از ناکامی به محاصره اقتصادی روی آورده است

خطیب موقت نماز جمعه تهران با تأکید بر اینکه صرفه‌جویی امری حیاتی، فوری و یک ضرورت راهبردی است گفت: مطالعات علمی شامل مبانی دینی محکم و تجربه‌های جهانی نشان می‌دهد که بهترین راه در نبرد اقتصادی دشمن علیه ملت ایران صرفه جویی، مدیریت مصرف و افزایش بهره وری است.

به گزارش زمان به نقل ازایرنا، حجت الاسلام والمسلمین محمد جواد حاج علی اکبری در خطبه اول نماز جمعه این هفته تهران در محل دانشگاه تهران اظهار داشت: امروز دشمن از طریق تحریم‌ها و محاصره اقتصادی و جنگ شناختی در صدد است آنچه در عرصه نظامی حاصل نشده را در عرصه اقتصادی بدست بیاورد. وی ادامه داد: ایران امروز در میانه یک جنگ تمام عیار به سر می برد و دشمنان ما امروز به جای گلوله ها از طریق تحریم ها و محاصره اقتصادی و جنگ شناختی در صدد هستند آنچه که نتوانسته اند در عرصه نظامی بدست بیاورند در عرصه اقتصادی بدست بیاورند. وی گفت: با یک طرف با تحریم تفت، بانک و تجارت، راه های درآمدزایی کشور را محدود می کنند و از طرف دیگر با ترویج فرهنگ مصرف گرایی و تجمل گرایی و یا با استفاده از عناصر خائن برای آسیب زدن به سیستم عمومی تلاش می کنند تا به خیال خود مقاومت ملی مردم بزرگ ایران را بشکنند و در این عرصه به ما ضربه بزنند. حاج علی اکبری افزود: مطالعات علمی و بررسی ها که شامل مبانی دینی محکم و تجربه های جهانی است نشان می دهد که بهترین راه و کم هزینه ترین راه در این نبرد تاریخی و تمدنی مساله حیاتی صرفه جویی و مدیریت مصرف و افزایش بهره وری است.خطیب موقت نماز جمعه تهران ادامه داد: مهمترین موضوع تبدیل صرفه جویی به یک گفتمان سراسری و قالب است. با این توصیف مساله صرفه متمال برایمان آماده کرده، در این سفره و در این محیط عالم که برای ما گسترده شده، حال دیگری خواهیم داشت. وی تصریح کرد: شکر عملی اقتضا می کند که آنچه را که در اختیار داریم، از نعمت‌ها موافق نگاه منعم استفاده کنیم و برخلاف نظر او عمل نکنیم. چون اگر برخلاف نظر او عمل کنیم، کفران نعمت کرده‌ایم. کفران نعمت باعث برانگیخته شدن تغضب حضرت حق می‌شود و رابطه شما را با خدای متمال که آفتهش لطفش را به روی شما باز کرده، خراب می‌کند. خطیب موقت تهران بیان داشت: نکته سوم، مسئله‌ای است که از نگاه قرآن کریم سه گانه است و به عنوان گناه‌های بزرگ در ارتباط با دارایی‌ها و نعمت‌ها مطرح می‌شود: یک، اسراف؛ دو، تبذیر؛ سه، اترف. این‌ها اصطلاحات قرآن کریم است و بین این‌ها هم مرزگذاری‌های دقیقی وجود دارد. اسراف یعنی زیاده مصرف کردن، زیاد از حد. عبور از اندازه. تبذیر به معنای ریخت و پاش کردن و حیف و میل کردن اموال و موجودی‌هاست. سوم، اتراف. معنای شادخواری و سرخوشیانه است؛ یعنی کسانی که از وفور نعمت برخوردارند، با عبور از موازین الهی و گرفتار شدن به تعقلت‌ها و اقتانان در دام شهوت‌ها به دام خوش‌گذرانی و لذت‌پرستی و لذت‌جویی بیفتند. این هم مفایر با انسان مؤمن است. حاج علی اکبری در منظر قرآن کریم این‌گونه است که هرچه در اختیار شماست، از مواهب، دارایی‌ها، امکانات، استعدادها و هرچه که هست، "نعمت" است. که تداوم نعمت‌ها، نیازمند شکر است. شکر، انواع و اقسام آنچه خداوند را با خود برای روزهای سخت پیش و این‌ها را ذخیره کنید." نتیجه این نگاه درست مدیریت عالی و تدبیر آینده‌نگرانه، نجات جامعه از بحران است. این تفکر، متملق به یک دولت آینده‌نگر، مدیر و مدبر است. وی در ادامه گفت: از هدر رفت انرژی در نیروگاه‌ها و شبکه‌های توزیع فرسوده و امثال اینها که چقدر هدر می‌رود و اسراف می‌شود، شروع می‌شود تا آنجایی که استانداردها و الزامات قانونی در خطوط تولید رعایت نمی‌شود؛ در مورد خودرو و لوازم خانگی با مصرف بالا و امثال اینها؛ تولید کوره‌های مثلاً آبی که مصرفش شگفت‌انگیز است. در اینجا مسئله ضعف نظارت و رعایت قوانین است. خطیب موقت نماز جمعه تهران یادآورشد پروژه‌های نانمام مانده بسیاری داریم که سال‌هاست اموال عمومی و بیت‌المال در آنجا از بین می‌رود، اما در عین حال پروژه‌های جدید شروع می‌شود که این هم شگفت‌انگیز است. از طرف دیگر، مسئله تجملات اداری است که بسیاری عادت کرده‌اند به داشتن ساختمان‌های آنچنانی، خودروهای آنچنانی، میلمان اداری آنچنانی که در این صورت معلوم است، این‌ها وقتی به مردم بگویند رعایت کنید، سخنشان ناقد نیست. در حقیقت مجموعه حکمرانی ما باید از خودش شروع کند. حاج علی اکبری در ادامه گفت: اتلاف منابع که سرمایه اجتماعی هستند نیز باید مورد توجه قرار گیرد. البته به خاطر شرایط جنگ، برخی از این موارد به صورت ضرورت قوری خود به خود اصلاح شده است و باید تبدیل به یک رویه عمومی شود. خطیب موقت تهران بیان داشت: این اشکالات جدی که در سبک زندگی وجود دارد، اگر همه به دست هم بدهیم، فقط و فقط در حوزه انرژی که ضرورت قهری کشور است، هم به دلایل آسیب‌هایی که در جنگ دیدیم، هم به خاطر مشکلاتی که از قبل داریم، رعایت کنیم، با رعایت‌هایی که مربوط به رفتار ملت و دولت است، نه فقط به سلامت از این شرایط سخت پیش رو عبور خواهیم کرد. خواهید دید خداوند به ما برکت می‌دهد و خواهیم توانست بخش دیگری از مشکلات کشور را حل کنیم.

یادداشت

مالاکا هرمز نیست

ماتی محرابی

مالی محرابی، تحلیل‌گر مسائل سیاسی نوشت: «در تحلیل مقایسه‌ای تنگه‌های هرمز و مالاکا تفاوت در "حکمرانی دریایی" است. تنگه هرمز فاقد یک چارچوب مدیریتی پایدار، فراگیر و نهادینه میان کشورهای ساحلی است و در نتیجه، در برابر تنش‌های ژئوپلیتیک بسیار آسیب‌پذیرتر خواهد بود. اما امنیت و ایمنی دریانوردی در مالاکا عمدتاً از طریق سازوکارهای سه‌جانبه سه کشور ساحلی اندونزی، مالزی و سنگاپور و با همکاری فنی برخی بازیگران و مجامع منطقه‌ای اداره می‌شود.»

بحران اخیر در تنگه هرمز، پس از حملات هوایی گسترده علیه ایران و پاسخ‌های متقابل منطقه‌ای، تنها یک شوک مقطعی به بازارهای انرژی نبوده است؛ این رخداد بار دیگر نشان داد که گلوگاه‌های دریایی تا چه اندازه می‌توانند اقتصاد جهانی و معادلات ژئوپلیتیک را تحت تأثیر قرار دهند. در جهانی که بخش بزرگی از تجارت و انتقال انرژی از چند مسیر باریک دریایی عبور می‌کند، هرگونه تنش در این نقاط می‌تواند زنجیره‌های تأمین جهانی را با اختلالی جدی مواجه کند. از همین منظر، نگاه تحلیلگران از خلیج فارس فراتر رفته و به دیگر گلوگاه‌های حیاتی تجارت جهانی معطوف شده است؛ آبراه‌هایی که نه‌تنها مسیر عبور کالا و انرژی، بلکه صحنه رقابت قدرت‌های بزرگ نیز محسوب می‌شوند. در این میان، توجه جهان به آبراه راهبردی‌ای معطوف شده است که می‌تواند سرنوشت اقتصاد آسیا و توازن قدرت در اقیانوس آرام را رقم بزند: تنگه مالاکا. در تحلیل‌های ارائه شده در روزها و هفته‌های اخیر بسیار شاهد مقایسه این دو تنگه بوده‌ایم، مقایسه‌ای که اساساً در بستر شاخصه‌ها نیاز به بررسی دقیق‌تر دارد. تنگه مالاکا بین جزیره سوماترا اندونزی و سواحل غربی مالزی در شمال‌غرب مالاکا قرار دارد و سنگاپور در جنوبی‌ترین بخش آن واقع شده است. ، کوتاه‌ترین مسیر دریایی میان خلیج‌میانه و شرق آسیا است. آمارها گویای حقیقتی تکان‌دهنده هستند؛ در سال ۲۰۲۵، با افزایش ۹ درصدی نسبت سال گذشته، بیش از ۱۰۲ هزار کشتی تجاری از این تنگه عبور کرده‌اند و ویژگه حدود ۲۳.۲ میلیون بشکه نفت از آن می‌گذرد که معادل ۲۰ درصد کل جریان دریایی نفت جهان است؛ رقمی که از ترافیک نفتی تنگه هرمز نیز پیشی گرفته است برای چین، ژاپن و کره جنوبی، مالاکا یک انتخاب نیست، بلکه یک ضرورت حیاتی است. بخش عظیمی از نفتی که چین از آفریقا و خاورمیانه وارد می‌کند به اجبار باید از تنگه مالاکا عبور کند و بر این اساس، این تنگه نقش بسیار پررنگی در زنجیره تأمین انرژی پکن ایفا می‌کند. همین وابستگی مطلق سبل‌ها شد که پکن را با پدیده‌ای استراتژیک به نام معظل مالاکا روبرو کرده‌است. اصطلاحی که نخستین بار توسط هو جین‌تائو، رئیس‌جمهور پیشین چین، مطرح شده و به این حقیقت تلخ اشاره دارد که در صورت محاصره یا بستن این تنگه توسط دشمن یا محویت ایالات متحده، موتورهای صنعتی چین در عرض چند هفته خاموش خواهند شد. ناگفته که در تئوری صحیح است اما در عمل، هرگونه اخلال در روند جریان کشتی‌ها در تنگه مالاکا علاوه بر چین به عنوان رقیب ایالات متحده، به شدت گریبان اقتصاد و انرژی ژاپن و کره جنوبی به عنوان شریکان اصلی واشنگتن را نیز خواهد گرفت و این نخستین تفاوت میان تنگه هرمز و تنگه مالاکا است. یکی از نکات کلیدی در تحلیل مقایسه‌ای تنگه‌های هرمز و مالاکا تفاوت در "حکمرانی دریایی" است. تنگه هرمز فاقد یک چارچوب مدیریتی پایدار، فراگیر و نهادینه میان کشورهای ساحلی است و در نتیجه، در برابر تنش‌های ژئوپلیتیک بسیار آسیب‌پذیرتر خواهد بود. اما امنیت و ایمنی دریانوردی در مالاکا عمدتاً از طریق سازوکارهای سه جانبه سه کشور ساحلی اندونزی، مالزی و سنگاپور و با همکاری فنی برخی بازیگران و مجامع منطقه‌ای اداره می‌شود. کشورهای ساحلی مالاکا سال‌هاست به دنبال سپاست "گماهمه‌سازی فعال" در امنیت دریایی هستند. این کشورها با تشکیل چارچوب‌های سه‌جانبه برای گشتزنی مشترک، مبارزه با دزدان دریایی و تبادل اطلاعات، سعی دارند ثبات را حفظ کنند. سنگاپور، به عنوان قطب جهانی کشتیرانی، با قاطعیت اعلام کرده است که تنگه باید بر اساس کنوانسیون حقوق دریاهای سازمان ملل باز و آزاد بماند و هرگونه تلاش برای محدود کردن عبور، رد خواهد شد. سیاستی که در بعد کلان مورد وثیق دو کشور دیگر ساحلی آن قرار دارد با این حال، این معماری امنیتی منطقه‌ای زیر فشار فزاینده رقابت ژئوپلیتیک میان ایالات متحده و چین قرار دارد. واشنگتن در چارچوب راهبرد «هند- اقیانوس آرام» خود که بر حفظ امنیت خطوط مواصلاتی دریایی با هدف جلوگیری از برهم خوردن توازن قوا در گلوگاه‌های حیاتی تأکید دارد، به تنگه مالاکا به‌عنوان یکی از مسیرهای کلیدی تجارت و انتقال انرژی در آسیا می‌نگرد. از همین رو، آمریکا با گسترش همکاری‌های نظامی با کشورهای منطقه از جمله اندونزی و نیز تقویت ظرفیت‌های نظامی و جستجویی که در پیرامون این پهنه (به دقیقا خود تنگه مالاکا)، می‌کوشد حضور و نفوذ راهبردی خود را در این گذرگاه حساس حفظ کند. چنین وضعیتی برای چین واجد اهمیت ویژه‌ای است، زیرا در صورت بروز یک بحران جدی یا درگیری گسترده، تنگه مالاکا می‌تواند به صحنه اعمال فشار راهبردی تبدیل شود. در این سناریو، مسئله لزوما بستن کامل تنگه نیست، بلکه امکان اعمال نظارت، بازرسی، تأخیر یا محدودیت‌های گزینشی بر عبور برخی کشتی‌ها مطرح می‌شود؛ اقدامی که می‌تواند بدون ورود مستقیم به یک جنگ تمام‌عیار، هزینه‌های سنگینی بر زنجیره تأمین، تجارت خارجی و امنیت انرژی چین تحمیل کند. با این همه، چین در صورت مواجهه با فشار یا محدودیت در تنگه مالاکا کاملاً دست‌بسته نخواهد بود. هرچند این گلوگاه همچنان یک نقطه‌ضعف ساختاری برای آن محسوب می‌شود، چین طی سال‌های اخیر مجموعه‌ای از ابزارهای نظامی، اقتصادی و زیرساختی را برای کاهش آسیب‌پذیری خود توسعه داده است. از منظر نظامی، نیروی دریایی چین با سرعت در حال گسترش است امابه دلیل فاصله جغرافیایی تا مالاکا هرگونه عملیات نظامی از سوی چین نیاز به پوشش اجتماعی گسترده دارد و از سوی ماهیت بازیک و آسیب پذیر در برابر اختلالات امنیتی تنگه مالاکا، اعمال قدرت مستقیم را نیز محدود می‌کند. به همین دلیل، واکنش چین در چنین شرایطی احتمالاً به‌صورت فشار متقابل در سایر نقاط حساس دریایی بروز می‌کند؛ نقاطی مانند دریای جنوبی چین یا تنگه تایوان که در آن‌ها قابلیت مانور بیشتری دارد. در بعد اقتصادی و ژئواستراتژیک، پکن تلاش کرده است مسیرهای جایگزین را تقویت کند؛ از جمله کریدور چین - میانمار، بندر گوادر در پاکستان و خطوط لوله و حمل‌ونقل زمینی از آسیای مرکزی و روسیه. هرچند این مسیرها صرفا بخشی از نیازهای انرژی و تجارت چین را تأمین می‌کنند و از نظر ظرفیت و امنیت، هنوز نمی‌توانند نقش تنگه مالاکا را به‌طور کامل برعهده بگیرند، اما در سال‌های اخیر، این طرح‌ها اختلال در جریان عبور از تنگه مالاکا می‌توانند انرژی در جهت کنترل فشار وارده بر پکن در کوتاه مدت باشند. در کنار این موارد، چین ابزارهای اقتصادی قابل‌توجهی نیز در اختیار دارد و می‌تواند از نفوذ مالی خود در اقتصادهای منطقه‌ای و بازارهای جهانی برای ایجاد فشار متقابل استفاده کند. با این اوصاف، اگرچه آسیب‌پذیری نفتی از وابستگی به تنگه مالاکا همچنان یک واقعیت ژئواستراتژیک مهم در محاسبات امنیتی چین است، اما این کشور گزینه‌های متعددی برای واکنش دارد و در سناریوی بحران، منفعل نخواهد بود. گزینه‌هایی که انتخاب هر یک از آنها به طور مستقیم اقتصاد و امنیت متحدان سنتی ایالات متحده در شرق آسیا را هدف قرار خواهد داد که این مسئله، خود به یک اهرم فشار بر واشنگتن در جهت جلوگیری از ماجراجویی در تنگه مالاکا تبدیل خواهد شد. در مقایسه میان تنگه هرمز و تنگه مالاکا باید به نقش کشورهای ساحلی توجه ویژه داشت. در نگاهی واقع بینانه بخش بزرگی از بحران فعلی تنگه هرمز بر دوش کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس است که در برابر سیاست‌های خصمانه و یک جانبه ایالات متحده، استقلالی از خود نشان نمی‌دهند. شاید اگر کشورهای حاشیه جنوبی خلیج‌فارس در نقش امروزی خود به عنوان سربازان صفحه شطرنج واشنگتن تجدید نظر می‌کردند، امروز شاهد آرامش بسط از تنش در تنگه هرمز نبودیم و بر این مبنا اساسا مقایسه این دو تنگه با وجود استقلال عملی کشورهای ساحلی تنگه مالاکا از عدم قدرت مانور حداکثری ایالات متحده در این تنگه، مقایسه‌ای مع‌الفارق محسوب می‌شود.

zamanagahi@chmail.ir